Beleidskompasformulier voor **internetconsultatie**

Titel:

Wijziging van het Besluit bedrag eigen risico aanspraken op het Waarborgfonds Motorverkeer in verband met de indexatie van het bedrag van het eigen risico

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Toelichting

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

  Het Waarborgfonds Motorverkeer, Nederlandse motorrijtuigverzekeraars en motorrijtuigbezitters met een verplichte WAM-verzekering.

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

  Het Waarborgfonds Motorverkeer heeft een wettelijke taak om schade te vergoeden aan benadeelden die schade hebben geleden door motorrijtuigen. Het Waarborgfonds is de ontvanger van de schadeclaims en heeft daarom inzicht in de hoeveelheid claims en de hoogte van de schadelast.

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

  Het Waarborgfonds Motorverkeer is vanaf het begin van het traject betrokken.

1. Wat is het probleem?

Toelichting

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

Het Waarborgfonds Motorverkeer is een fonds dat schade vergoedt aan benadeelden die schade hebben geleden door een motorrijtuig. Het Waarborgfonds Motorverkeer kan o.a. worden aangesproken door de benadeelde als de aansprakelijke persoon onbekend is, als er sprake is van een onverzekerd motorrijtuig, als er sprake is van diefstal of geweldpleging of als de verzekeraar van de aansprakelijke persoon failliet is. Het Waarborgfonds wordt o.a. gevuld met bijdragen van alle eigenaren van motorrijtuigen, die via de verplichte WAM-verzekering geld afdragen. Daarnaast dragen alle indieners van een schadeclaim bij het Waarborgfonds een eigen risico. Dit bedrag is in 2007 vastgesteld op €250,-, en sindsdien niet meer herijkt.

De afgelopen jaren is de inflatie gestegen. Het reëel beschikbaar inkomen van huishoudens is de afgelopen jaren mede door de inflatiecorrectie gegroeid. Ook de hoogte van de minimale verzekeringsbijdragen onder de WAM-richtlijn wordt elke vijf jaar geïndexeerd. De hoogte van het eigen risico is hiermee niet meer in overeenstemming.

Daarnaast neemt de schadelast van het Waarborgfonds de laatste jaren toe.[1] Dat zorgt ervoor dat de financiële duurzaamheid van het Waarborgfonds niet meer gegarandeerd kan worden.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

De grootste oorzaak van het probleem is dat er sinds 2007 geen inflatiecorrectie op het eigen risico bedrag heeft plaatsgevonden. Doordat het bedrag al jaren niet herijkt is, blijft het sterk achter bij de toegenomen inflatie.

Daar komt bij dat de totale schadelast van het Waarborgfonds is gestegen in de afgelopen jaren. Dit komt o.a. doordat motorrijtuigen steeds meer elektronica bevatten, waardoor schadeclaims hoger worden. Ook speelt mee dat de minimumverzekeringsbedragen elke vijf jaar wel worden aangepast aan de inflatie (en daardoor telkens zijn verhoogd), terwijl het eigen risico bedrag niet is aangepast.

c) Wat is de omvang van het probleem?

Als het eigen risico bedrag geïndexeerd zou worden met toepassing van het volgens Europese methodologie geharmoniseerde indexcijfer van de consumentenprijzen (HICP) van 2025, dan komt daar een bedrag van € 385,- uit. Het eigen risico is nu vastgesteld op €250,-. Per ingediende schadeclaim is er dus een discrepantie in het te betalen eigen risico van € 135,-

d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

Naar het huidige beleid wordt er een sinds 2007 ongewijzigd eigen risico van €250,- gehanteerd. Dit volgt uit artikel 1 van het Besluit bedrag eigen risico aanspraken op het Waarborgfonds Motorverkeer en artikel 26, vierde lid van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen. Het bedrag is sinds 2007 niet meer herijkt, terwijl de inflatie wel is toegenomen en het reële inkomen van huishoudens is gestegen.

e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

[1] Jaarverslag Waarborgfonds 2024.

Als de overheid niet ingrijpt dan blijft er een discrepantie bestaan tussen het eigen risico bedrag, de toegenomen inflatie en de geïndexeerde minimumverzekeringsbedragen. Daarbij zal ook de financiële duurzaamheid van het Waarborgfonds in het geding komen. Om dat te voorkomen ligt het in de lijn der verwachting dat het waarborgfonds de eigen bijdrage die motorrijtuighouders betalen via de WAM-verzekering verhoogt.

2. Wat is het beoogde doel?

Toelichting

Hulpvragen

a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het doel van het verhogen van het eigen risico is om het bedrag in overeenstemming te brengen met de inflatie van de afgelopen jaren, door het bedrag van het eigen risico te indexeren met toepassing van het HICP. Dit zorgt er ook voor dat de financiële duurzaamheid van het Waarborgfonds Motorverkeer versterkt wordt.

Het eigen risico bedrag wordt geïndexeerd met het HICP. De minimumverzekeringsbedragen op grond van Richtlijn 2009/103/EG worden elke vijf jaar herzien in het licht van het Europese indexcijfer van de consumentenprijzen (EICP), maar de uiteindelijke keuze van een lidstaat om een eigen risico op te leggen aan een benadeelde wordt op nationaal niveau gemaakt. Daarom wordt voor het eigen risico bedrag geen gebruik gemaakt van het EICP, maar van het nationale inflatiecijfer dat is berekend volgens Europees geharmoniseerde methodologie (de HICP).

b) Aan welke duurzame ontwikkelingsdoelen (sustainable development goals, SDG's) en brede welvaartsuitkomsten dragen de doelen bij?

N.v.t.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Toelichting

Hulpvragen

a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Het verhogen van het eigen risico met toepassing van de geharmoniseerde consumentenprijsindex.

Het eigen risico is sinds 2007 niet meer verhoogd. Dit betreft een periode van 19 jaar, waarin de inflatie vanaf 2017 is gaan stijgen. Ook het reëel beschikbaar inkomen van huishoudens is de afgelopen jaren mede door de inflatiecorrectie gegroeid. In lijn daarvan zou het eigen risico verhoogd kunnen worden met toepassing van de HICP.

b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Het verhogen van het eigen risico is een kansrijke beleidsoptie. Als het eigen risico verhoogd zou worden met toepassing van de HICP dan komt daar een bedrag van € 385,- uit. Dat blijft nog ruim onder het maximale eigen risico van €500,-, wat volgt uit artikel 10 van Richtlijn 2009/103/EG. Voor deze verhoging is enkel een wijziging van het Besluit bedrag eigen risico aanspraken op het Waarborgfonds Motorverkeer noodzakelijk.

c) Wat is de beleidstheorie (doelenboom) per kansrijke beleidsoptie?

N.v.t.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Toelichting

Hulpvragen

a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

Met het verhogen van het eigen risico kan de financiële duurzaamheid van het Waarborgfonds versterkt worden. Uitgaande van een gelijkblijvend aantal meldingen van materiële schades levert een verhoging met € 135,- een schadelastbeperking op van € 4.982.580,- (€ 135,- x 36908). Hiermee wordt voorkomen dat de eigen bijdrage die motorrijtuighouders betalen via de WAM-verzekering moet worden verhoogd.

b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

De verplichte toetsen zijn:
- Wetgevingstoets (JenV) indien geselecteerd voor de WKB toets
- Administratieve lastentoets / regeldrukkosten (advies door ATR)
- Uitvoerings- en handhavingstoets (aan te vragen bij uitvoerings- en handhavingsorganisaties)
- Doenvermogentoets

De uitkomsten hiervan zijn nog niet bekend.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Toelichting

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Het voorstel is om het eigen risico te verhogen van €250,- naar € 385,-. Dat is een verhoging waarbij rekening is gehouden met de HICP. Bij een dergelijke verhoging stijgt het eigen risico mee met het reële beschikbare inkomen van huishoudens.

Door de verhoging van het eigen risico kan de financiële duurzaamheid van het Waarborgfonds gegarandeerd worden, en is het niet direct nodig om de bijdrage die motorrijtuigbezitters betalen via de WAM-verzekeringspremie toe te laten nemen.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- doeltreffendheid en doelmatigheid;
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief doenvermogen, regeldruk en handhaving);
- brede maatschappelijke impact?

Het voorstel is doeltreffend en doelmatig, omdat het zorgt voor een gelijktrekking van het eigen risico bedrag met de inflatie van de afgelopen jaren. Dit wordt bereikt door te indexeren met toepassing van de HICP. Daarnaast zorgt een verhoging van het eigen risico bedrag voor een vermindering van de schadelast.

Omdat het Waarborgfonds Motorverkeer aan een benadeelde alleen een vergoeding uitkeert voor zover de schade het eigen risico bedrag overstijgt, zorgt een verhoging van het bedrag er enkel voor dat er minder geld uitgekeerd hoeft te worden. Verder blijft de procedure hetzelfde. Daarom zorgt dat voor een minimale toename van de regeldruk. Ook vraagt het daarom niks extra's van het doenvermogen van de burger.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

De risico's en onzekerheden zien vooral op sterke onvoorziene inflatie. Het eigen risico bedrag wordt nu geïndexeerd met toepassing van de HICP, waardoor het bedrag weer in lijn is overeenstemming is met de inflatie van de afgelopen 19 jaar. Als de inflatie de komende jaren snel stijgt dan zal er op korte termijn wederom een discrepantie tussen het eigen risico bedrag en de toegenomen inflatie ontstaan.

d) Hoe ziet de voorgenomen monitoring en evaluatie eruit?

Na de verhoging van het eigen risico zal er regelmatig contact zijn met het Waarborgfonds Motorverkeer om te beoordelen of de maatregel nog voldoende doeltreffend is.